

Retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal

- **Varslingsgang fra sentrale varselutstedere til fylkesmenn og kommuner.**
- **Rapportering fra kommuner og fylkesmenn til sentrale myndigheter.**

Utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Utsendt fra DSB den 15.01.2009.Gjeldende fra mottak.

Forord

Retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal ble for første gang utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og godkjent av Justisdepartementet (JD) til bruk fra 2. juli 2001. Utarbeidelsen av retningslinjene fant sted ved en arbeidsgruppe som hadde representanter for JD, Statens strålevern, Meteorologisk Institutt, Statens Forurensningstilsyn, Utlendingsdirektoratet, fylkesmennene, kommunene og DSB. Politiet var representert gjennom JDs politiavdeling. Gjennomgangen og revisjonen som har ført til ny utgave har skjedd gjennom en arbeidsgruppe med representanter fra Strålevernet, Norges vassdrags- og energidirektorat, met.no, Utlendingsdirektoratet, Politidirektoratet, Kystverket, Sosial- og helsedirektoratet, DSB og fylkesmennene.

Retningslinjene gjelder fra de mottas.

Tønsberg, den 15. januar 2009

.....

Innholdsfortegnelse

1.0	Innledning	4
1.1	Generelt	4
1.2	Hensikt	4
1.2.1	Generelt om hensikt	4
1.2.2	Varslingsrutiner på samordningskanal	4
1.2.3	Rapportering på samordningskanal	4
1.3	Forholdet til sentral rapportering	4
1.4	Revisjon	4
2.0	Varslingsrutiner	5
2.1	Generelt	5
2.2	Varsel fra sentrale myndigheter til fylkesmennene	5
2.3	Varsel fra fylkesmennene til kommunene	5
2.4	Varsel fra fylkesmannen til politiet og ev. andre regionale etater	5
2.5	Kvittering for varsel	5
2.6	Flytdiagram for varsling	6
3.0	Situasjonsrapportering på samordningskanal	7
3.1	Generelt	7
3.2	Mål for rapportering på samordningskanal	7
3.3	Målgruppen for rapporteringsrutinene	7
3.4	Beslutning om å iverksette situasjonsrapportering	7
3.5	I forkant av rapportering	7
3.6	Hvilke situasjoner kan føre til rapportering	8
3.7	Hva skal til før situasjonsrapportering bør iverksettes	8
3.8	Tidspunkt for rapportering	8
3.9	Prinsippskisse for rapporteringsrutine fra lokalt til sentralt nivå	9
4.0	Rapportmaler	10
4.1	Rapportering fra kommune til fylkesmann	10
4.2	Rapportering fra fylkesmann til DSB/Justisdepartementet	11
5.0	Vedlegg	13
5.1	Varsling og rapportering ved akutt forurensning	13
5.2	Varsel om flom	15
5.4	Varsel om atomhendelse	18
5.4	Varsel om ekstreme værforhold	19

1. Innledning

1.1 Generelt

Retningslinjer for varsling og rapportering på samordningskanal ble utarbeidet som en oppfølging av stortingsmeldingen etter flommen på Østlandet i 1995 (St. meld. 37, 1995 - 1996), og ble første gang tatt i bruk i 2001.

Innholdet i retningslinjene er delt i to:

1. Varslingsrutiner som skal benyttes for å varsle fylkesmenn og kommuner om forhold som kan medføre krisehåndtering.
2. Rapporteringsrutiner på tvers av samfunnssektorer (fra fylkesmenn til DSB/JD), heretter kalt rapportering på samordningskanal.

I tillegg inneholder retningslinjene vedlegg som utdyper varslingsordningene til de ulike varselutstederne.

1.2 Hensikt

1.2.1 Generelt

Retningslinjene for varsling og rapportering på samordningskanal skal lette fylkesmennenes arbeid med å ivareta sitt samordningsansvar i henhold til Retningslinjer for regionalt samordningsansvar ved kriser og katastrofer i fred, fastsatt ved Kgl. Res. 12.12.1997. Berørte fagmyndigheter kan gi tilleggsbestemmelser på sine respektive områder.

1.2.2 Varslingsrutiner på samordningskanal

Varslingsrutiner på samordningskanal beskrives samlet for å vise varslingsveien fra sentrale varselutsteder til fylkesmennene og videre til kommunene.

1.2.3 Rapportering på samordningskanal

Rapportering på samordningskanal skal sikre:

- Situasjonsrapportering på tvers av samfunnssektorer fra kommuner og fylker for å gi et bekreftet situasjonsbilde.
- Bredde i situasjonsbeskrivelsene snarere enn faglig detaljrikdom, som på sin side fanges opp av departementenes fagrapporter. Rapportene skal fange opp samfunnsmessige konsekvenser av en krise.
- Dokumentasjon av geografisk utbredelse på en krise.
- Situasjonsrapportering på samordningskanal skal sikre at alle landets kommuner har en informasjonskanal inn til sentrale myndigheter om hva som skjer i en krisesituasjon, via fylkesmannen som vurderer kriseutviklingen i lys av ressursituasjonen.

1.2.4

1.3 Forholdet til sentral krisehåndtering

Retningslinjer for sentral krisehåndtering er beskrevet i Stortingsmelding nr. 37 (2004 – 2005- ”Flodbølgekatastrofen i Sør-Asia og sentral krisehåndtering”). I en krisesituasjon skal lederdepartementet utarbeide situasjonsrapporter, blant annet på bakgrunn av informasjon fra underliggende etater, som for eksempel situasjonsrapporten på samordningskanal, som kommer til sentrale myndigheter via DSB/JD . JDs ordninger for å dele informasjonen med andre departementer er en del av ordningene for sentral krisehåndtering og faller utenfor disse retningslinjene.

1.4 Revisjon

Forslag til endringer av retningslinjene gis til DSB innen 1. september hvert år. DSB vurderer i samråd med forslagsstiller om de foreslåtte endringene er så omfattende at det er behov for å kalle inn representanter for brukerne til et møte for å tilpasse retningslinjene.

2.0 Varslingsrutiner

2.1 Generelt

Varslingsrutinene beskriver varslingsveien fra sentrale varselutsteder til fylkesmenn og virksomheter som fylkesmennene har varslingsansvar for.

2.2 Varsel fra sentrale myndigheter til fylkesmennene.

Varselutstederne varsler fylkesmennene direkte.

Det er fylkesmannens ansvar å holde sentralt nivå v/DSB oppdatert med hvordan embetets nøkkelpersoner best kan nå utenfor ordinær kontortid, og sørge for intern formidling av varselet i henhold til egen varslingsplan.

Varselutstederne skal ha en fast adresse å forholde seg til for hver fylkesmann (e-post, telefonnr, faks).

2.3 Varsel fra fylkesmennene til kommunene

Fylkesmannen skal videresende innkommet varsel til kommunene. Sammen med varselet gir fylkesmannen kommunene sine eventuelle vurderinger av situasjonen. DSB skal ha kopi av fylkesmennenes viderevarsel til kommunene.

2.4 Varsel fra fylkesmannen til politiet og eventuelt andre regionale etater

Fylkesmannen skal varsle politidistrikter i sitt fylke, og etter vurdering andre regionale etater.

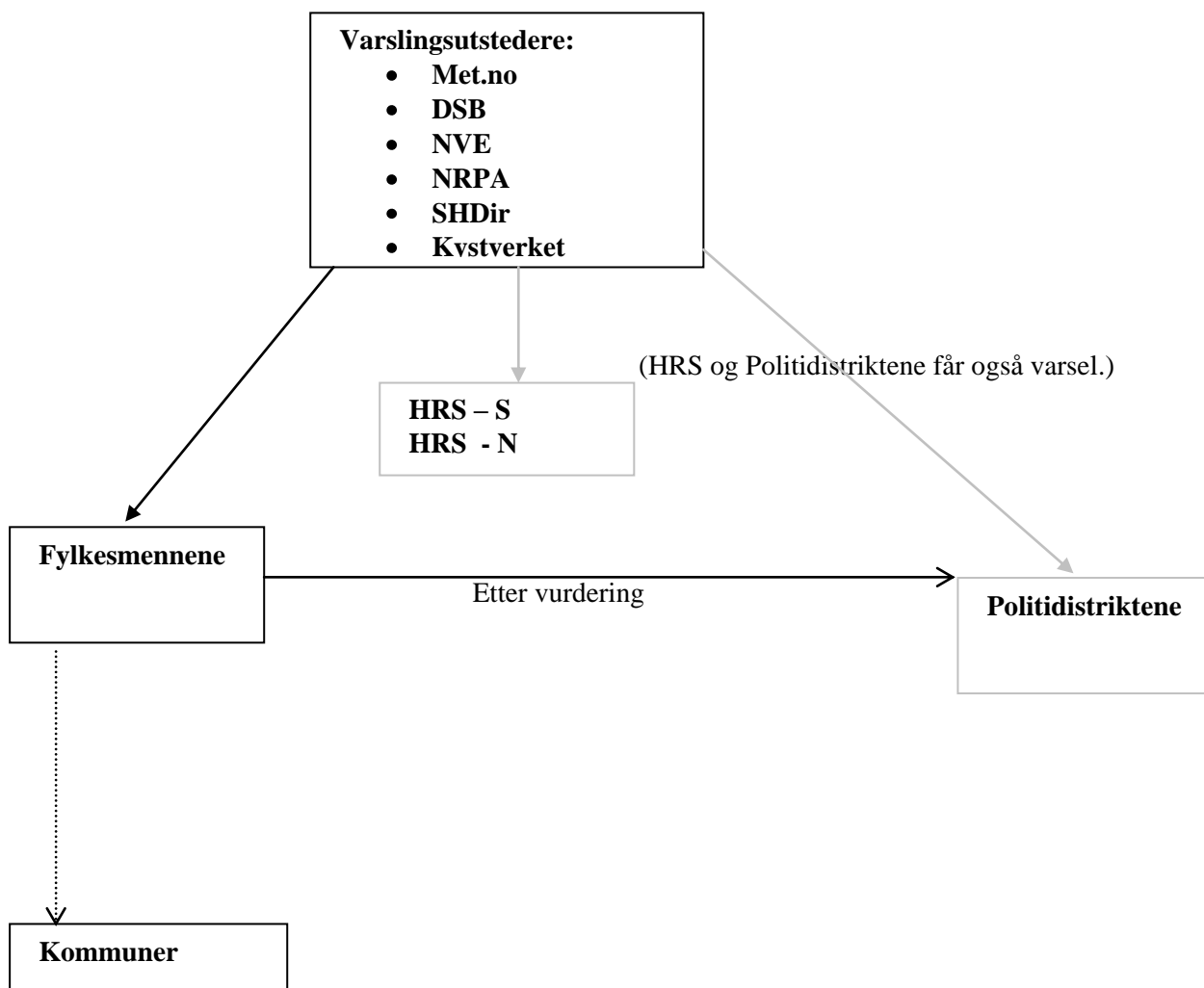
2.5 Kvittering for varsel

Når varselutsteder ber om det, skal varselmottakerne kvittere for mottatt varsel innen en tidsfrist definert av varselutsteder, som også kan definere begrensning av kvitteringsplikten.

Fylkesmannen vurderer om kommunene med flere skal kvittere for mottatt varsel.

Det skal fremgå av varselmeldingen hvem som skal kvittere til hvem.

2.6 Flytdiagram varslings

3. 0 Situasjonsrapportering på samordningskanal

3.1 Generelt

Ved hendelser som medfører krisehåndtering i kommuner, fylker eller andre etater så iverksettes ulike former for situasjonsrapportering for å holde sentrale myndigheter orientert om situasjonen. Departementer innhenter informasjon på fagkanal om situasjonen innen eget ansvarsområde. Fylkesmennene utarbeider et sektorovergripende og overordnet situasjonsbilde basert på situasjonsrapporter fra kommunene og regionale etater. Det er denne rapporten som i det etterfølgende kalles ”Situasjonsrapportering på samordningskanal”. Rapporten sendes til DSB. DSB har ansvar for å gi et samlet bilde av situasjonen og oversende det til JD. JD har ansvar for videreformidling av rapporten til sentrale myndigheter etter behov.

Rapporteringen fra fagetater til fagdepartement vil være utdypende informasjon som departementene selv har bestilt fra sine etater for å kunne ta beslutninger innen egen sektor. Situasjonsrapportene fra fylkesmannen vil derimot være utformet på tvers av samfunnssektorene, beskrive konsekvenser lokalt og regionalt av ulike hendelser, men **uten** å gå i detalj på de ulike fagområdene.

Rapporteringen fra fagetater inn til vedkommende fagdepartement, heter i denne sammenheng rapportering på fagkanal, og faller utenfor hva disse retningslinjene behandler.

Når lederdepartement er utpekt i forbindelse med krisehåndtering så kan det bli behov for ytterligere tverrsektoriell rapportering bestemt av lederdepartementet.

3.2 Mål for rapportering på samordningskanal

Rapportering på samordningskanal skal sikre:

- Situasjonsrapportering på tvers av samfunnssektorer.
- Bredder i situasjonsbeskrivelsene snarere enn faglig detaljrikdom, som på sin side fanges opp av departementenes fagrapporter. Rapportene skal fange opp samfunnsmessige konsekvenser av en krise.
- Dokumentasjon av geografisk utbredelse på en krise. Situasjonsrapportering på samordningskanal skal sikre at alle landets kommuner har en informasjonskanal inn til sentrale myndigheter om hva som skjer i en krisesituasjon, via fylkesmannen som vurderer kriseutviklingen i lys av ressursituasjonen.
- Rask og målrettet informasjonstilgang til etater som deltar i håndteringen av kriser.
- Løpende orientering til berørte parter i forkant av og i en etablert krisesituasjon.

3.3 Målgruppen for rapporteringsrutinene.

De som deltar i rapporteringsrutinene er:

- JD, som mottar samlet situasjonsrapport fra DSB, og som avhengig av situasjonen vil formidle rapporten til øvrige departementer.
- DSB, som sammenfatter situasjonsrapportene fra fylkesmennene og oversender en samlet rapport til JD sammen med sin vurdering av situasjonen. DSB understøtter i denne sammenheng JD, ved å være et kontaktledd mot fylkesmennene.
- Fylkesmennene, som mottar situasjonsrapporter fra kommunene og ved behov regionale fagetater og sammenfatter til en helhetlig situasjonsvurdering for sitt fylke, og herunder tar hensyn til informasjon som er gitt om krisehåndteringen av ulike aktører i krisehåndteringen.
- Kommunene, som utarbeider situasjonsrapporter for situasjonen lokalt.

3.4 Beslutning om å iverksette situasjonsrapportering

Både kommuner, fylkesmenn og sentralt nivå kan ta initiativ til situasjonsrapportering.

3.5 I forkant av rapportering

Før det er aktuelt å iverksette rapportering, foreligger ofte en indikasjon på at rapportering bør vurderes. Eksempler er flomvarsel fra NVE og stormvarsel fra met.no. Slike varsel sier bare eksempelvis noe om henholdsvis vannføring og vindstyrke, mindre om skadepotensialet i området som varselet gjelder for og langt mindre hvorvidt samfunnet i det aktuelle området er så robust at situasjonen faller inn under hva som kan håndteres innenfor hverdagsberedskapen. Varsel fra beredskapsetatene bør derfor føre til at iverksetting av situasjonsrapportering vurderes, men ikke til automatisk iverksetting. På dette stadiet av hva som kan bli en krise, er det naturlig at de som vurderer å ta initiativ til rapportering tar uformell kontakt med de som eventuelt skal levere rapportene, for å avklare hva slags situasjon en står overfor.

Også i denne situasjonen understrekes det at initiativet ligger hos fylkesmannen. Sentrale myndigheter kan ha grunner til å spørre fylkesmannen om status i situasjonen, men vil gå ut fra at fylkesmannen på selvstendig grunnlag vurderer situasjonen selv om ikke sentrale myndigheter har meldt interesse.

Av hensyn til fylkesmannens behov for situasjonsoversikt, skal fylkesmannen få kopi av rapporter som er utarbeidet på fagkanal, i tillegg til innspillene fra kommunene.

3.6 Hvilke situasjoner kan føre til situasjonsrapportering

Samordningsrapporteringen skal ikke komme i konkurranse med rapportering på fagkanal. Situasjoner som medfører krisehåndtering lokalt kan medføre at situasjonsrapportering på samordningskanal blir iverksatt. De samme situasjonene kan godt komme til å medføre at rapportering på fagkanal blir iverksatt samtidig. Situasjoner knyttet til ekstremvær er eksempel på situasjoner som ofte har ført til iverksetting av samordningsrapportering, da disse situasjonene stiller kommunene overfor utfordringer som kan føre til at samordningsansvaret må etableres. De fleste tilfellene av samordningsrapportering har blitt iverksatt på grunn av situasjoner som har oppstått i kommunene lokalt (ekstremvær, skogbrann og lignende). Men det har også forekommet at rapportering har blitt iverksatt på grunn av utfordringer for kommunene som har skyldtes hendelser som har rammet nordmenn i utlandet, som for eksempel Tsunami-katastrofen i 2005. På grunn av nordmenns reisevaner kan det godt skje igjen at de utløsende hendelsene har funnet sted utenfor landets grenser.

3.7 Hva skal til før situasjonsrapportering bør iverksettes – hvor skal terskelen ligge

Hendelsenes art og omfang gir ikke alene kriterier for når situasjonsrapportering skal iverksettes. Det må ses i sammenheng med hvilke utfordringer hendelsen stiller samfunnet overfor, sett i sammenheng med kapasiteten samfunnet har til å håndtere gitte situasjoner. Dette kan variere. En hendelse som tvinger en kommune til å søke støtte gjennom fylkesmannen kan for eksempel håndteres som en del av hverdagsberedskapen i en annen kommune. Det kommer derfor et sterkt innslag av vurdering inn for når det er hensiktsmessig å iverksette rapportering, og hvor ofte det skal rapporteres.

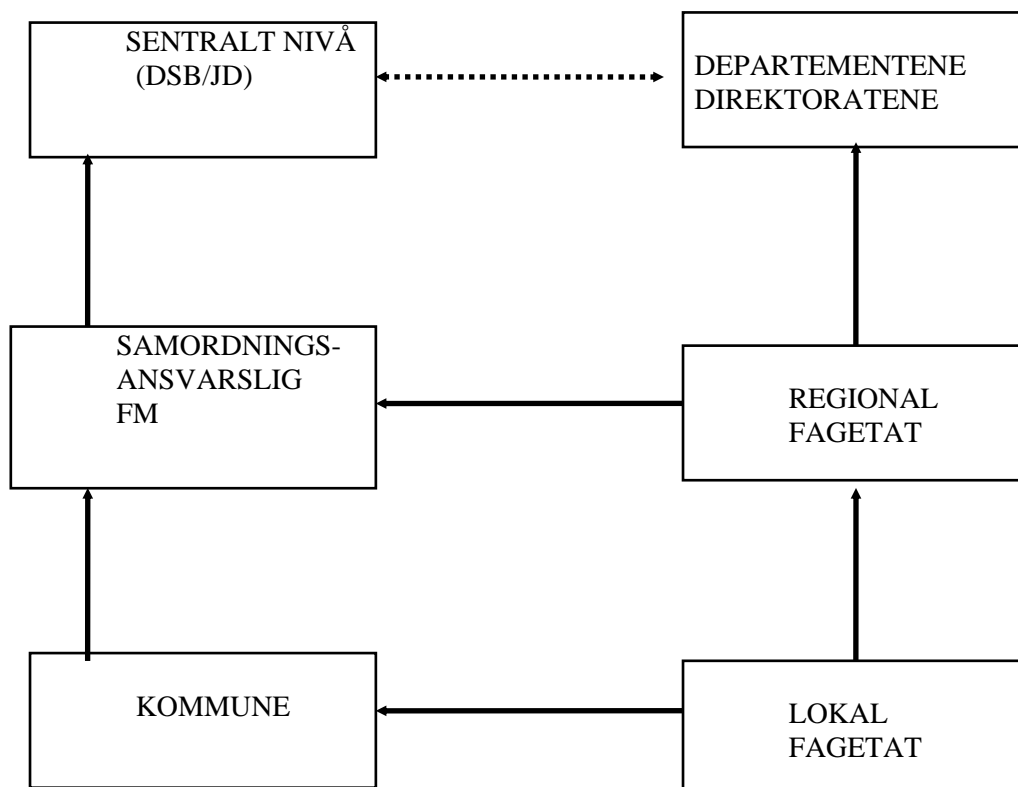
Generelt kan det likevel sies at når en kommune må søke støtte utenfra for å håndtere en krise, kan det være praktisk å iverksette situasjonsrapportering med avtalt hyppighet. Likeså at det kan være hensiktsmessig med daglig situasjonsrapportering fra det øyeblikket at fylkesmannen etablerer stab, og samordningsfunksjonen er etablert. Potensialet for krisehåndtering og mediefokus skal avspeiles i rapporten, i tillegg til den faktiske krisehåndteringen som har blitt utløst av en gitt hendelse. Hvis media har stor interesse for hendelsen, kan dette anføres. Etterspørselen fra sentrale myndigheter om et oppdatert situasjonsbilde tilsier at terskelen for å rapportere bør være lav.

3.8 Tidspunkt for rapportering.

Den som iverksetter situasjonsrapportering, skal angi tidsfrister.

3.9 PRINSIPPSKISSE FOR RAPPORTERINGSRUTINE FRA LOKALT TIL SENTRALT NIVÅ

SAMORDNINGSKANAL FAGKANAL

4.0 RAPPORTMALER

4.1 Rapportering fra kommune til fylkesmann

Generelt

Nedenfor finnes en mal for rapportering fra kommune til fylkesmann. Det skal bare rapporteres om aktuelle punkter, og bare der det er endring fra forrige rapport. Kulepunktene er bare en huskeliste/momentliste.

SITUASJONSRAPPORT FRA:.....KOMMUNE

DATO:.....

1. Oversikt over situasjonen
 - generell situasjonsbeskrivelse
 - vurdering av situasjonen kommende døgn
 - vurdering av tilført ressursbehov kommende døgn (kommunen bør synliggjøre behov for støtte på flere måter enn gjennom rapporten)
2. Tiltak som er iverksatt
 -
3. Tiltak som vurderes iverksatt
 -
4. Etablert beredskapsorganisasjon
 - Egen krisestab (kriseledelse)
 - Eventuelle organisasjonsendringer/-tilpasninger
 - Iverksatte tiltak
 - Møter i beredskapsrådet
5. Andre opplysninger
 - Informasjon mot publikum og media
 - Spesielle spørsmål knyttet til økonomi
 - Teknisk
 - Vannforsyning
 - Avløp/renovasjon
 - Kraftforsyning
 - Helse/sosial
 - Primærhelsetjenesten
 - Institusjoner
 - Hjemmebaserte tjenester
 - skader på og trusler mot liv og helse
 - befolkningen (evakuerte, skadede, døde, etc)
 - Samband
 - Samferdsel
 - Forsyninger
 - Kultur/kirke
 - Skole/barnehage
 - Miljø/naturvern

Punkt 4.2: Rapportering fra Fylkesmann til DSB/JD

SITUASJONSRAPPORT FRA FYLKESMANNEN I: _____ DATO:.....

1. OVERSIKT OVER SITUASJONEN
2. TILTAK SOM ER IVERKSATT
3. TILTAK SOM VURDERES IVERKSATT
4. ETABLERT BEREDSKAPSORGANISASJON
5. ANDRE OPPLYSNINGER

5.0 Vedlegg.

Her fanges det opp forhold som er spesielle for ulike varselutstedere, og som varselmottakerne har nytte av å ha beskrevet samlet.

5.1 Varsling og rapportering ved akutt forurensning som medfører krisesituasjoner

Generelt om beredskapen

Forurensningsloven (FL) beskriver ansvar og oppgaver ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. FL definerer at private virksomheter, kommunene og Staten har et ansvar ved slike tilfeller.

Privat beredskap

Den primære beredskapsplikten er tillagt privat virksomhet. Beredskapen er dimensjonert etter miljørisiko og skal håndtere akutte hendelser som skyldes egen virksomhet. Statens forurensningstilsyn har stilt særskilte beredskapskrav til virksomheter med potensiell risiko for akutt forurensning, herunder petroleumsvirksomheten, tankanlegg, raffinerier og landbasert industri som håndterer miljøfarlige kjemikalier.

Norsk Oljevernforening For Operatørselskap (NOFO) ivaretar operatørselskapenes oljevernberedskap på den norske kontinentsokkelen. NOFO sørger for at myndighetenes krav til oljevernberedskap følges

Kommunal beredskap

Den kommunale beredskapen er basert på risikovurderinger av normal virksomhet i kommunen. Landets kommuner er organisert i 34 beredskapsregioner. Et Interkommunalt utvalg for akutt forurensning (IUA) i hver region ivaretar beredskaps- og aksjonsplikten. Denne interkommunale beredskapen er dimensjonert for å håndtere mindre, akutte utslipp.

Statlig beredskap

Den statlige beredskapen er en tilleggsbeskyttelse som rettet inn mot fare for eller bekjempelse av større tilfeller av skipsforurensninger og ukjente kilder. Kystverket har ansvaret for drift og utvikling av statens beredskap mot akutt forurensning, herunder statens aksjonsorganisasjon. Dersom et akutt utslipp bekjempes av ansvarlig forurenser eller kommunal beredskap, vil Kystverket innta en tilsynsfunksjon.

Kystverket skal kunne overta en aksjon helt eller delvis dersom den private eller kommunale beredskapen ikke strekker til. I slike tilfeller vil den private, kommunale og statlige beredskapen sammen bekjempe utslippet, under ledelse av Kystverket. Kystverket har samarbeidsavtaler om bistand fra andre myndigheter og organisasjoner ved uønskede hendelser.

Varsling

Ved akutt forurensning eller fare for dette vil det bli iverksatt varsling i henhold til bestemmelser i forurensningsloven.

Ved større tilfeller av akutt forurensning, for eksempel ved skipsulykker med påfølgende store utslipp av olje eller ved store utslipp av en offshore oljeinstallasjon vil det bli iverksatt en omfattende varsling og mobilisering.

Kystverket vil, enten kilden er et skip eller en oljeplattform, varsle kommunene gjennom de interkommunale utvalgene mot akutt forurensning. Samtidig vil Kystverket varsle Fylkesmannens beredskapsavdelingen som anmodes om varsling av den enkelte kommune for å sikre dobbelvarsling av kommunene.

Ved statlige aksjoner vil Kystverket ta kontakt med (varsle) fagpersoner fra Fylkesmannens miljøvernavdeling og be om at de kan møte i Kystverkets aksjonssentral eller bistå på annen måte.

Rapportering

Styring av aksjoner mot akutt forurensning skjer gjennom aksjonsordre, enten fra Kystverket ved skipulykker eller fra operatørselskap ved utslipp fra offshore oljevirkksomhet. I disse aksjonsordrene vil det også bli regulert rapportering.

Kommunene vil normalt rapportere til IUA som rapportere til Kystverket/operatør.

Kystverket vil utarbeide fagrapport som sendes Fiskeri- og kystdepartementet.

Kopi av denne rapporten sendes Fylkesmannen.

Formålet med flomvarsling

- Formidle flomvarsler slik at det kan bli utført tiltak for å redusere eventuell skade.
- Informere om situasjoner som øker sannsynligheten for oversvømmelser, spesielt i tilknytning til vassdrag.
- Bidra med informasjon til samfunnet under en flomsituasjon, slik at situasjonen kan håndteres best mulig.

12. feb. 2008

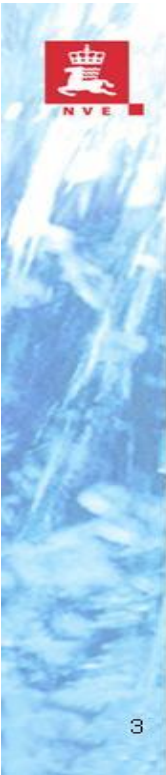
Organisering av flomvarslingstjenesten

- Vaktjeneste med 10 hydrologer
- én uke **døgnkontinuerlig** vakt, én uke bakvakt
- **DØGNÅPEN vakttelefon: 22 95 93 60**

Dette er også NVEs beredskapstelefon for beredskapssituasjoner innenfor **alle** NVEs ansvarsområder.

12. feb. 2008

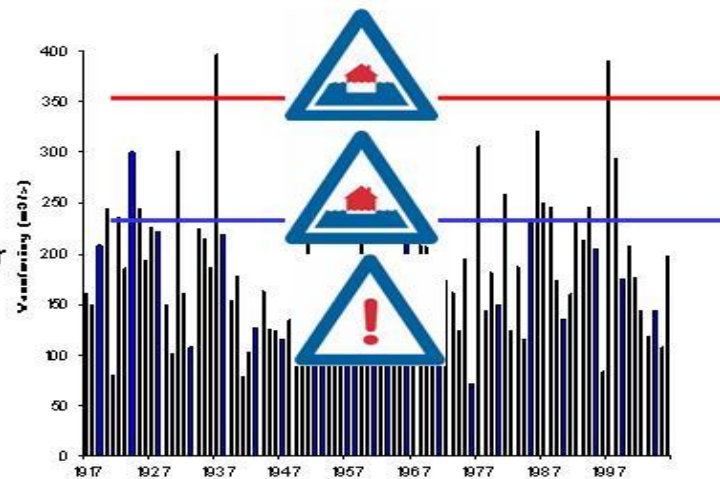
Kriterier for utsendelse av flomvarsel

To nivåer:

- **Flom:** vannføring større enn 5-årsflom
- **Stor flom:** vannføring større enn 50-årsflom

Melding

- Spesielt store vannføringer for årstiden
- Fare for isgang
- Lokale oversvømmelser
- Situasjonsrapporter

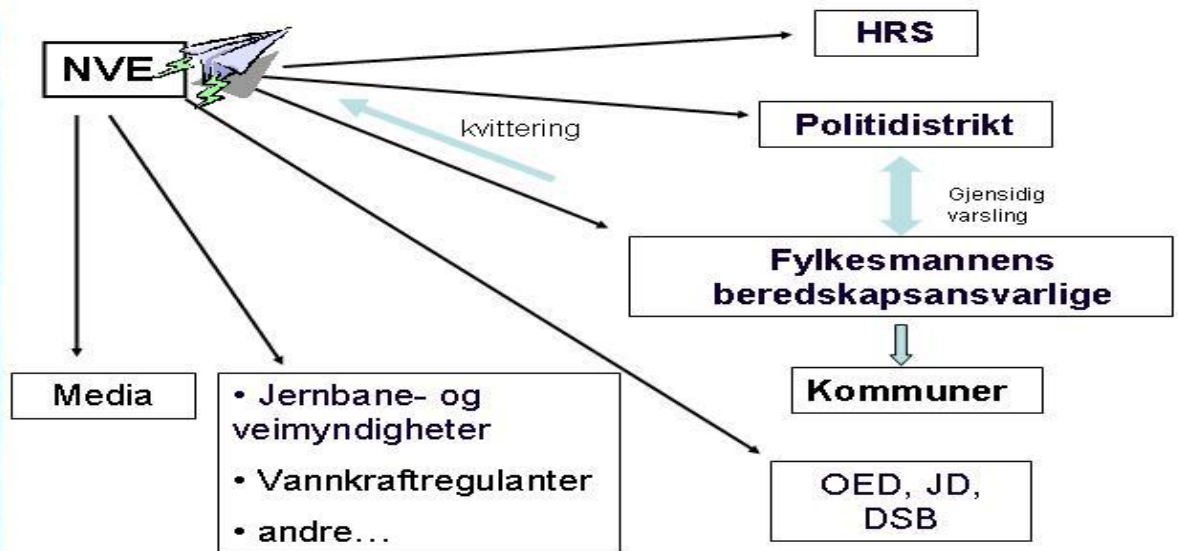

12. feb. 2008

3

Distribusjon av flomvarsler

12. feb. 2008

4

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Vakthavende hydrolog:

Vaktelefon: 22 95 93 60 e ut. 909 92 231

Telefaks: 22 95 92 16

E-post: flomvarsling@nve.no

Tekst-TV: NRK side 319

Internett: <http://www.nve.no/flomvarsling>

<http://senorge.no>

Varsel om flom

Utarbeidet av NVEs flomvarslingstjeneste den 21.01.2008 kl.18:15.

Varslet gjelder for perioden .

Det varsles flom når vi venter vannføring med mer enn 5 års gjentakintervall.
Det varsles stor flom når vi venter vannføring med mer enn 50 års gjentakintervall.
Et flomvarsel er ikke nødvendigvis et varsel om skadeflom. De beredskapsansvarlige vurderer eventuell fare for skader bl.a. på bakgrunn av kunnskap om tidligere flommer, flomsonekart mm.
Varslet følges opp så lenge flomsituasjonen varer, med "Melding fra NVE".
Også ved andre spesielle situasjoner i vassdragene sender NVE ut "Melding fra NVE".
Fylkesmannen skal umiddelbart sende varselet videre til relevante kommuner.
Husk kontrollvarsling mellom Fylkesmann og Politidistrikt.

Følgende mottagere kvitterer for varselet på tlf.: 22 95 93 60 / 909 92 231 eller e-post: flomvarsling@nve.no

DNMI- Oslo	kl	Fylkesmannen i	kl
Vannmeldingssentralen	kl	Fylkesmannen i	kl
Fylkesmannen i	kl	Fylkesmannen i	kl
Fylkesmannen i	kl	Fylkesmannen i	kl
Fylkesmannen i	kl	Fylkesmannen i	kl

5.3 Varsel om atomhendelse

Statens strålevern

(Strålevernet / NRPA)

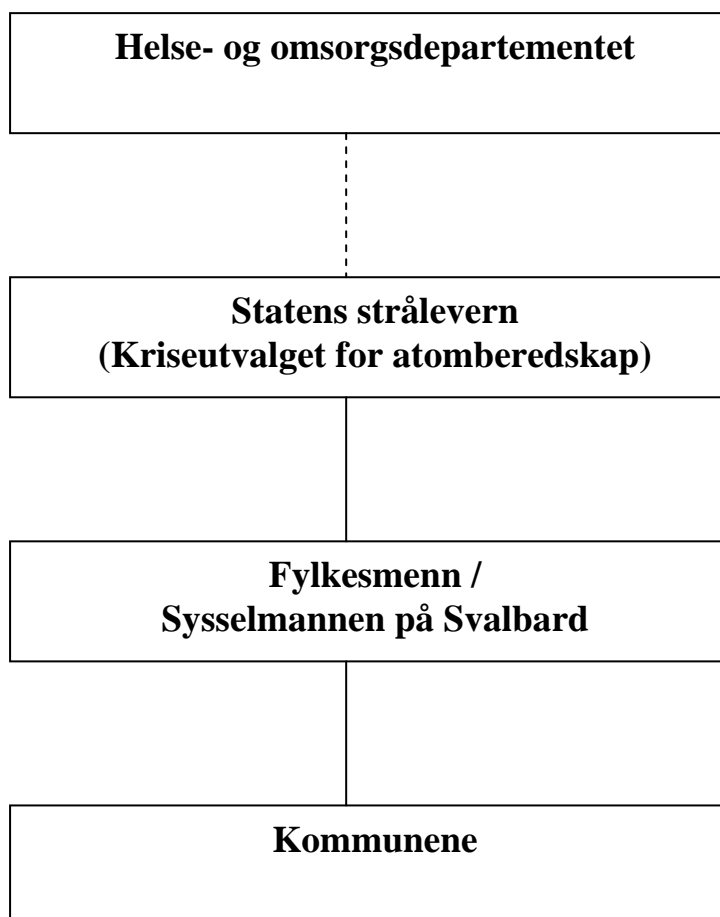
Lov av 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling er det i §16 hjemler for ”Beredskap mot atomulykker”.

Videre vises til kgl.res. av 17. februar 2006 ”Atomberedskap – sentral og regional organisering”.

I tillegg er det i ”Overordnet nasjonal helse- og sosialberedskapsplan” av 31. januar 2007, fastsatt rutiner for varsling og rapportering.

Varsling og rapportering ved atomhendelser skjer på fagkanal og iverksettes av **Strålevernet** som er leder av Kriseutvalget for atomberedskap. Fagkanalen er skissert nedenfor.

Varslings- og rapporteringslinjer:

5.4 Varsel om ekstreme værforhold

**Meteorologisk
institutt**
met.no

Utdrag fra met.no's

'PLAN FOR VARSLING AV EKSTREME VÆRFORHOLD'

Formål

Varslingsplanen skal bidra til at samfunnet og den enkelte gis bedre mulighet til å sikre liv og verdier og begrense skadeomfang ved ekstreme værforhold. Den skal avklare hva som her menes med ekstreme værforhold, når det skal varsles om ekstreme værforhold, til hvem, og hvem som har ansvar for å ivareta kommunikasjon mot offentlige myndigheter og allmennheten. Hensikten er å skape entydig, enkel og sikker kommunikasjon mellom Meteorologisk institutt (met.no) og etater som har ansvar eller berøres i beredskapssituasjoner.

Ansvarsbeskrivelse

met.no er ansvarlig for utsending av varsler om ekstreme værforhold.

Varslet sendes til:

Adressat med kvitteringsplikt til met.no	Hovedredningssentral Sør (HRS sør) Hovedredningssentral Nord (HRS nord) (HRS-ene viderefremidler varselet til aktuelt Politidistrikt). Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) v/flomvarslingstjenesten.
Adressat uten kvitteringsplikt til met.no	Fylkesmannen i det berørte området Politidirektoratet (POD) Justis- og Politi-departementet (JPD) Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) Kraftforsyningens beredskapsorganisasjon (KBO)

met.no har ansvar for å informere media.

Tidsfaser i værutviklingen

Fase A: Tidlig varsel 48 – 72 timer før ekstremt vær ventes å nå områdene nevnt i

varselt teksten.

Fase B: Korttidsvarsel 0 – 48 timer før ekstremt vær ventes å inntreffe.

Fase C: Uværet pågår.

Fase D: Uværet over. Opprydding og reparasjoner pågår.

Kriterier for ekstreme værforhold

Overordnet kriterium for å sende ut varsel om ekstreme værforhold er at det er sannsynlig at været vil forårsake omfattende skade eller fare for liv og verdier i et betydelig landområde (fylke/landssdel). Kriteriene nedenfor er satt opp som retningslinjer for meteorologen når han/hun vurderer om varsel om ekstreme værforhold skal sendes.

Sterk vind

Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge: Sterk storm (B 11) - uansett retning.

Agder, Telemark og Østlandet: Full storm (B 10) - uansett retning.

Store nedbørmengder/endrede temperaturforhold

Hvis meteorologen anslår at nedbørmengden blir så stor at den kan gjøre stor skade, skal met.no sende varsel om ekstreme værforhold.

Det er NVE som vurderer om de varslede nedbørmengder og/eller temperaturforhold er slik at det er behov for å sende flomvarsel.

Snøskred

Hvis meteorologen anslår at værutviklingen vil medføre ekstremt stor snøskredfare i et større område, skal varsel om ekstreme værforhold sendes.

Stormflo og bølger

Hvis meteorologen anslår at det meteorologiske bidraget til tidevannet vil føre til at vannstanden ved høyvann i forhold til sjøkart nullnivå vil bli lik eller overstige gitte tabellverdier, skal varsel om ekstreme værforhold sendes.

Dersom meteorologen anslår at det kommer høye bølger inn mot kysten, skal dette tas med i ekstremvarselet. Kombinasjon av høy vannstand og høye bølger kan gi ekstra store skader på utsatte steder.

Ansvar for værvarsling:

Meteorologisk institutt har organisert ansvaret for den kortsiktige varslingen i 3 regioner.

Landområdene er tegnet inn i vedlagte kart.

En liste over de tre regionsentralenes ansvarsområder følger nedenfor:

Værvarslingsavdelingen, Oslo (VA) har ansvar for kortsiktig varslig i region øst, som består av:

Østfold, Vestfold, Oslo, Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder - og - de sentrale fjellområdene i Sør-Norge.

Værvarslinga på Vestlandet, Bergen (VV) har ansvar for kortsiktig varslig i region vest, som består av (med unntak av de sentrale fjellområdene):

Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag.

Vervarslinga for Nord-Norge, Tromsø (VNN) har ansvar for kortsiktig varsling for region nord, som består av:
Nordland, Troms, Finnmark og Spitsbergen.

Værvarslingsavdelingen, Oslo (VA) har ansvar for all langtidsvarsling for hele landet, men samarbeider med de to andre regionsentralene under utarbeidelsen av disse varslene.

Vervarslinga på Vestlandet, Bergen (VV) har et ansvar for overvåking av det meteorologiske bidraget til vannstands nivået langs hele kysten, utarbeide stormflovarsler for egen region og har rådgivende funksjon overfor de andre regionsentralene (VA og VNN).

(Statens kartverk v/ Sjøkartverket er ansvarlig for observasjoner av havnivå).

